

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Львівський національний університет імені Івана Франка

Філологічний факультет

Катедра української літератури імені акад. М. Возняка

Затверджено

на засіданні катедри
української літератури імені акад. М. Возняка
філологічного факультету
Львівського національного університету імені
Івана Франка
(протокол № 1 від 30.08 2023 р.)

Завідувач катедри В.І. Микитюк

Силабус з навчальної дисципліни

**«Українська агіографічна традиція: джерела, генеза, наративні
традиції»,**

що викладається в межах ОПП «Прикладна лінгвістика»

**другого (магістерського) рівня вищої освіти
для здобувачів зі спеціальності 035 Філологія,**

спеціалізації 035.10 Прикладна лінгвістика

Львів 2023 р.

Назва дисципліни	«Українська агіографічна традиція: джерела, генеза, наративні практики»»
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет імені Івана Франка Львів, вул. Університетська, 1
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філологічний факультет, кафедра української літератури ім. акад. М. Возняка
Галузь знань, шифрта назва спеціальності	Галузь знань 03 Гуманітарні науки. Спеціальність 035 Філологія. Спеціалізації: 035.01 українська мова та література. 035.10 Прикладна лінгвістика
Викладач курсу	Криса Богдана Семенівна, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри української літератури ім. акад.М.Возняка
Контактна інформація викладача	bohdanakrysa@gmail.com bohdana.krysa@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	У дистанційному режимі.
Сторінка курсу	https://philology.lnu.edu.ua/course/ukrainska-ahiohrafichna-tradytsiia-dzherela-geneza-naratyvni-tradytsii-2023
Інформація про курс	«Українська агіографічна традиція» - спецкурс за вибором для магістрантів II року навчання зі спеціальності 035 Філологія, Українська мова та література. Викладається в обсязі 34 години (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS 2,5 кредити) – 16 лекційних та 16 практичних годин. Підсумковий контроль – залік.
Коротка анотація курсу	Спецкурс «Українська агіографічна традиція» будується на основі історії й теорії українських агіографічних жанрових різновидів, що засвідчує тяглість українського духовного й літературного життя, в якому писане слово незмінно корелюється з житійною моделлю. З цього погляду особливу роль відіграють візантійські агіографічні джерела, їх західна рецепція, що визначає українську історію жанру та певні періоди цієї історії, зумовлені характером засвоєння візантійських писаних джерел та українськими духовно-релігійними й суспільно-політичними реаліями.
Мета та завдання курсу	Представити тяглість української житійної традиції XI-XVIII ст. як явища духовної та художньої комунікації. Наголосити на постійних і змінних формах українського житійного дискурсу. Висвітлити основні здобутки українських агіографів і українських дослідників житійного письменства. Окреслити перспективи майбутніх досліджень житійних жанрів. Завдання: Привернути увагу студентів до сприйняття й наукового осмислення житійної літератури як одного з вагомих чинників української й світової медієвістики. Навчити студентів розрізняти ретроспективу й перспективу жанру, відчитувати «рольові паралелі» українських агіографічних образів. Засвідчити актуальність й багатогранність проблеми святости як передумови єдності різних поколінь, функцію агіографічного критерію в сприйнятті цінності людського життя. Розкрити синхронні й діахронні аспекти житійної типології.

**Література для
вивчення дисципліни**

- Абрамович Д. І. Києво-Печерський патерик.-К., 1931.
- Александров О. Старокиївська агіографічна проза XI – першої третини XIII с.Одеса, 1999-272 с.
- Архиепископ Ігор Ісіченко. Києво-Печерський патерик у літературному процесі кінця XI- початку XVIII ст. в Україні. Видання друге.-Харків: Акта, 2015.
- Архиепископ Ігор Ісіченко. Аскетична література Київської Русі.- Харків:Акта, 2005.
- Богуславський Сергій. Українсько-руські пам'ятки XI-XVIII ст.: про князів Бориса та Гліба.Розвідка й тексти. -К., ВУАН, 1928.
- Возняк Михайло. Історія української літератури. У 2-х т.Т.1, Т.2, кн.1. Львів, 1920,1921.
- Гладкова О.В. Житие Евстафия Плакиды в русской и славянской книжности и культуре IX-XX веков. Москва: «Индрик».-2013.- 912 с.
- Горський В.С. Святі Київської Русі. - К., 1994.
- Горський Вілен, Вдовина Олена, Завгородній Юрій, Киричок Олександр. Давньоруські любоводри. Київ, «КМ Академія». 2004. С.207-233.
- Журавльова Світлана. «Алфавит собраний, рифмами сложенный...» як явище агіографічної культури українського бароко. Бердянськ,2012, 170 с. У додатках(с.171-237) вірші з названої книги.
- Матушек Олена. Образи святих у проповідницькому дискурсі Лазаря Барановича/ Матушек Олена. Проповіді Лазаря Барановича в дискурсі українського бароко.-Харків:Майдан,2013,-С.116-162.
- Преподобний Нестор Печерський в історії української культури. Збірник статей за ред. Архиепископа Ігоря Ісіченка.- Харків: Акта, 2014.
- Пачовський Теоктист. «Книга Житій Святих» Дмитра Тупталенка-Ростовського. Публ. Д. Сироїд / Дмитро Туптало у світі українського бароко. Львівська медієвістика, вип. 1.-Львів:Апріорі, 2007.-С.221-266.
- Сироїд Дарія. Жанр житія в «Четъх Мінеях»свт. Димитрія Туптала/Дмитро Туптало у світі українського бароко, с.42-50.
- Сироїд Дарія. Агіографічний канон. Проблеми рецепції.-Слово і Час. 2013,Ч.9, С.59-65;
- Сироїд Дарія. Бідність і багатство у Житті Теодосія Печерського /Українське літературознавство, 2012, Вип.75, с. 181-190.
- Сліпий Йосип. Візантинізм як форма культури/ Українська літературознавча думка в Галичині за 120 років. Хрестоматія у 2-х томах,т.2.-Львів,2002, с.78-91.
- Туптало Димитрій. Житія Святих: У12-ти томах. Пер. суч. українською мовою Д. Сироїд. - Львів: Свічадо, 2007-2015.
- Ушкалов Леонід. Святі Борис і Гліб на сцені театру часів Мазепи (електронна версія 17 жовтня 2015).
- Федорак Назар. Борисо-глібський сюжет у «Житіях Святих» Дмитра Туптала/Дмитро Туптало у світі українського бароко, с.50-64.
- Франко Іван. Варлаам і Йоасаф. Старохристиянський роман і його літературна історія/ Франко Іван. Зібрання творів: У 50-ти т.-Т. 30.-К.,1981
- Чижевський Дмитро. Історія української літератури. Тернопіль, 1994.
- Siefkes F. Zur Form des Žitije Feodosija. Vergleichende Studien zur byzantinischen und altrussischen Literatur. Berlin, Zürich 1970.

Тривалість курсу	1 семестр
Обсяг курсу	34 години аудиторних занять, з яких 16 лекційних годин і 16 годин практичних занять, 30 годин для самостійної роботи
Очікувані результати навчання.	<p>Слухачі спецкурсу повинні знати: етапи розвитку житійної літератури; східні й західні джерела української агіографії; Історію сприйняття в Україні творів візантійської житійної традиції. А також зразки української житійної традиції: твори прп. Нестора, Києво-Печерський патерик і його барокові версії, Життя Святих Димитрія Туптала; історію написання, дослідження, основні джерела.</p> <p>Жанрові різновиди житійних творів; Сучасну проблематику дослідження агіографічного письменства; Основні агіографічні моделі, специфіку авторства. Історію функціонування старокиївської агіографії в бароковому дискурсі:</p> <p>Житійні сюжети в бароковому проповідництві, драматургії, поезії.</p>
Ключові слова.	Агіографічні джерела, зразки наслідування, канон, житійна модель, рольові функції автора, житійний наратив, канонізація
Формат курсу.	Нормативний: лекції, практичні заняття, самостійна робота, консультації
Теми	* СХЕМА КУРСУ
Підсумковий контроль, форма.	Залік
Пререквізити.	Київське християнство, християнська писемна традиція, історія українських монастирів, історія, теорія й філософія літератури
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу.	Процес викладання – це пошуки й ілюстрація адекватних підходів до агіографічного матеріалу: традиційну методику філологічної школи доповнює герменевтика, структуралізм і навіть постструктуралізм. Успішним виявляється семіотичний підхід, що робить можливим вивчати ту чи іншу пам'ятку агіографії як канал передачі інформації й житійного образу-типу, мотиву на рівні естетичного знака.

Необхідне обладнання.	Ресурси (ноутбук) для комунікації й користування електронною бібліотекою
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності).	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються так: Практичні заняття – 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50. Підсумкова максимальна кількість балів 100.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.
Питання на залік	<ol style="list-style-type: none"> 1.Періоди української агіографічної традиції. 2.Основні джерела агіографії. Засновники візантійської традиції. 3..Функції житійного тексту. 4.Житійний текст в процесі подолання часових і географічних відстаней. 5.Мотив наслідування в житійній традиції. 6. Поняття «канону» в агіографічних дослідженнях. - 7. Жанрові різновиди житійного тексту: «власне житіє» і мартиролог. 8.Формування житійного канону. 9.Рольові функції автора житійного тексту: учень, свідок, один з монастирської спільноти. 10.Особливості дометафрастівського періоду візантійської агіографії. 11.Перші українські житія. 12.Історія дослідження як історія становлення агіографії. 13. Житійна традиція й ідеологічна конюнктура. 14. Житія княжі й монаші.Функція канону в розумінні преп. Нестора. 15. Житіє Теодосія Печерського преп. Нестора 16. Автори Києво-Печерського патерика. 17. Барокові версії- Києво-Печерського патерика 18..Умови введення візантійської агіографії в національний контекст: 19. Дослідники українських житійних творів. 20.. Бельгійська асоціація дослідників агіографії, заснована у XVII ст. при Ордені Єзуїтів (боландисти): зв'язки з Україною. 21. Історія українських Житій Святих. 22. Патерик у ЖС Дмитра Туптала. 23.Східні й жанрові джерела ЖС Дмитра Туптала 24.Жанрові різновиди у ЖС Дмитра Туптала 25.Характерні ознаки житійного тексту Дмитра Туптала. 26.Аспекти авторства в щоденнику Дмитра Туптала. 27. Житійний текст як приклад комунікації між двома типами культур – середньовічним і бароковим. 28. Новітні мучеництва й блаженства. 29. Сучасні беатифікаційні процеси. 30. Агіографічні мотиви в українській літературі XIX-XX ст.

Теми письмових робіт і рефератів:

1. Аскетичний ідеал і авторитет письма в українській агіографічній традиції (на прикладі текстів преп. Нестора або Св. Дмитра Туптала).
2. Образ оповідача в ЖС Дмитра Дуптала (на вибраному прикладі)
3. Образи простору й часу в житійному творі.
4. Особливості рецепції агіографії.
5. Іван Франко – дослідник агіографії.
6. Житійні теми в «Історії української літератури» Михайла Возняка
7. Теоктист Пачовський – дослідник ЖС Дмитра Туптала
8. Основні аспекти праці Йосипа Сліпого «Візантинізм як форма культури»
9. Проблематика сучасних студій над житійними текстами.
10. Композиційна, сюжетна, метафізична, риторична функція біблійних цитат у житійному творі.
11. Сучасна рецепція святости.

СХЕМА КУРСУ

Тиж. / дата / год.-	Теми, план, короткі тези	Форма діяльності і (заняття)	Література	Завдання, год	Термін виконання
1 тижд. 2 год.	<p>Змістовий модуль 1. Агіографія XI-XV ст.</p> <p>Тема 1. Джерела українського агіографічного письменства. Перекладні житійні тексти в Україні XI-XV ст. Рецепція святости - післанництво і втілення євангельських чеснот. Святість в перспективі постання спільноти. Розуміння духовної досконалості і розвиток жанру. Агіографічні моделі. Зустріч з учителем. Житійна форма в процесі подолання часових і географічних</p>	<i>Лекція</i>	<p>Франко Іван. Варлаам і Йоасаф. Старохристиянський роман і його літературна історія/ Франко Іван. Зібрання творів: У 50-ти т.- Т. 30.-К.,1981 Гаврилик І. Свята Макрина Молодша - учителька та наставниця великих каппадокійців / Ігнатія Гаврилик // Наукові записки УКУ. - 2017. - Ч. 10: Богослов'я, вип. 4. - С. 61-73.</p>		1 тиждень
2тижд. 2 год.	<p>Історія житійного жанру.Елементи житійної моделі в наративі Івана Франка. Про вартість аскетизму; зразки поведінки. Вступна топіка (притча про недбалого слугу), мотиви й елементи житійної структури Особливості трансформації візантійських зразків в українській літературній традиції. Перекладна й оригінальна агіографія в «Історії української літератури» Михайла Возняка. «Релігійна література» в «Історії української літератури» Дмитра</p>	<i>Практ. Заняття</i>	<p>Іван Франко. Варлаам і Йоасаф. Старохристиянський роман і його літературна історія/ Франко Іван. Зібрання творів: У 50-ти т.- Т. 30.-К.,1981 т.30. Возняк Михайло.Історія української літератури.Т. І. Львів, 1920. С.84-91. Чижевський Дмитро. Історія української літератури.Тернопіль, 1994. С.52-58.</p>		

3 тижд. 2 год.	<p>Чижевського.</p> <p>Тема 2. Життя Антонія Великого Атанасія Александрійського та Сави Освяченого Кирила Скитопольського в подвійному акті релігійного зростання й опанування письма. «Рольові паралелі»: Антоній Печерський – Антоній Великий (єгипетський); св. Борис і Гліб – св. Роман і Давид; Теодосій Печерський – Теодосій Великий (каппадокієць); Теодосій Печерський - прп. Сава Освячений в українському агіографічному дискурсі.</p>	<i>Лекція</i>	<p>Архиепископ Ігор Ісіченко. Аскетична література Київської Русі.-Харків:Акта, 2005.</p> <p>Преподобний Нестор Печерський в історії української культури. Збірник статей за ред. архієпископа Ігоря Ісіченка.- Харків: Акта, 2014.</p> <p>Пелікан Ярослав. Святий Тома Аквінський: томізм зі слов'янським акцентом// Пелікан Ярослав. Ісповідник між Сходом і Заходом. Портрет українського Кардинала Йосипа Сліпого.- Львів, 2015.</p>		
4тижд. 2 год.	<p>Концепція візантинізму у процесі становлення української агіографії. Основні мотиви праці Йосипа Сліпого «Візантинізм як форма культури».</p> <p>Умови дослідження давньокиївських житійних текстів у XIX- XX ст.: бездержавність, ідеологічне протистояння імперської науки, доктрина «третього Риму» з претензіями на візантійську спадщину, контроверсійне й історично змінне поняття «народности».</p>	<i>практ. заняття</i>	<p>Сліпий Йосип. Візантинізм як форма культури/ Українська літературознавча думка в Галичині за 120 років. Хрестоматія у 2-х томах, т.2.-Львів,2002, с.78-91.</p> <p>Архиепископ Ігор Ісіченко. Аскетична література Київської Русі.-Харків:Акта, 2005.</p>		
5 тижд. 2 год.	<p>Тема 3.Житійні моделі й аналогії навернення в агіографічному дискурсі: князь Володимир- імператор Константин (митр. Іларіон); князь Володимир-вмч.Євстахій Плакида (прп.Нестор). Житійний текст як форма дискурсивного подолання часових і географічних відстаней – від подвижника до учителя.</p>	<i>Лекція</i>	<p>Богуславський Сергій. Українсько-руські пам'ятки XI-XVIII ст.: про князів Бориса та Гліба.Розвідка й тексти. -К., ВУАН, 1928.</p> <p>Горський В.С. Святі Київської Русі. - К., 1994.</p> <p>Преподобний Нестор Печерський в історії української культури. Збірник статей за ред. архієпископа Ігоря Ісіченка.- Харків: Акта, 2014.</p>		

	<p>».</p> <p>Києво-Печерський монастир в оповіданнях «Повісти минулих літ». Житійні мотиви «Слова про закон і благодать» Іларіона.</p> <p>Від літописного оповідання до життя: Порівняльний аналіз оповідання про кн.Бориса і Гліба зі структурою «Читання про кн. Бориса і Гліба» преп. Нестора.</p>	<p><i>Практ. Заняття</i></p>	<p>Літопис Руський.Київ, «Дніпро», 1989. Пер.Леонід Махновець.</p> <p>Митрополит Іларіон «Слово про закон і благодать та істину в Ісусі Христі втілених».Київ, 2004. Пер. Василь Яременко.</p> <p>Богуславський Сергій. Українсько-руські пам'ятки XI-XVIII ст.: про князів Бориса та Гліба. Розвідка й тексти. -К., ВУАН, 1928.</p> <p>Житіє Теодосія Печерського// Києво-Печерський патерик.</p>		
<p>6 тижд. 2 год.</p>	<p>Тема 4. Києво-Печерський патерик у процесі засвоєння візантійської агіографії.Біографічна, агіографічна і дидактична функції патерикового тексту. Вироблення єдиної моделі поведінки, в якій визнання святості людини ототожнюється з визнанням її життєвого досвіду.Комунікативна природа патерикового наративу та розвиток аскетичної традиції. Образ оповідача.</p>	<p><i>Лекція</i></p>	<p>Абрамович Д. І. Києво-Печерський патерик.-К., 1931.</p> <p>Архиєпископ Ігор Ісіченко. Аскетична література Київської Руси.-Харків:Акта, 2005.</p> <p>Архиєписком Ігор Ісіченко. Києво-Печерський патерик у літературному процесі кінця XVI-початку XVIII ст. в Україні. Вид. друге. Харків, «Акта».2015.</p>		
<p>7 тижд. 2 год.</p>	<p>Риси патерикового жанру: проблематика, поетика, композиція. Аналіз патерикових статей (новел) з погляду їх майбутнього перетворення на структуру чернечого життя.</p>	<p><i>Практ. Заняття</i></p>	<p>Абрамович Д. І. Києво-Печерський патерик.-К., 1931.</p> <p>Архиєписком Ігор Ісіченко. Києво-Печерський патерик у літературному процесі кінця XVI-початку XVIII ст. в Україні. Вид. друге. Харків, «Акта».2015.</p>		

8 тижд. 2 год.	<p>Тема 5. Історія дослідження як історія творення житійного жанру. Сучасні підходи до вивчення агіографічного твору. Постулати сучасного наукового агіографічного дискурсу: «агіографічна модель», «канон» (у візантійській і руській традиції), «риторика жанру». Агіографія як риторичний жанр, поєднання пізньоантичної й біблійної риторичних традицій. Риторичні засади житійних текстів прп. Нестора. Форми авторської присутности: автор-учень, автор-свідок, автор-послідовник.</p>	<i>Лекція</i>	<p>Богуславський Сергій. Українсько-руські пам'ятки XI-XVIII ст.: про князів Бориса та Гліба. Розвідка й тексти. -К., ВУАН, 1928. Siefkes F. Zur Form des Žitije Feodosija. Vergleichende Studien zur byzantinischen und altrussischen Literatur. Berlin, Zürich 1970. Сироїд Дарія. Бідність і багатство у Житії Теодосія Печерського /Українське літературознавство, 2012, Вип.75, с. 181-190 Сироїд Дарія. Агіографічний канон. Проблеми рецепції.-Слово і Час. 2013, Ч.9, С.59-65. Сироїд Дарія. Риторика житійного жанру та її входження в давньокиївську літературу// Наукові записки УКУ. Серія «Філологія2.- Вип.1. Львів,2020.</p>		
9 тижд. 2 год.	<p>Житійні тексти прп.Нестора: ретроспектива й перспектива жанру. Особливості проявлення «канону» як припису, норми й тотожності писемної культури слова й практики аскези. Функції житійного твору: пригадування, впізнавання, виведення за межі сказаного, творення спільноти нових людей. Житіє «монаше» і «княже».</p> <p>Змістовий модуль 2: Українські «Життя Святих»: історія створення й функціонування</p> <p>Тема 6. Житійний вимір літературної свідомости або старокиївські житія в українському бароковому дискурсі. Києво-Печерський патерик і трансформація агіографічної традиції. Сильвестр Косов, Петро Могила,</p>	<i>Практ. Заняття</i>	<p>Богуславський Сергій. Українсько-руські пам'ятки XI-XVIII ст.: про князів Бориса та Гліба. Розвідка й тексти. -К., ВУАН, 1928. Нестор і давньоруська агіографічна традиція// Вілен Горський, Олена Вдовина, Юрій Завгородній, Олександр Киричок. Давньоруські любоводри.Київ, «КМ Академія». 2004. С.207-233. Сироїд Дарія. Риторика житійного жанру та її входження в давньокиївську літературу// Наукові записки УКУ. Серія «Філологія2.- Вип.1. Львів,2020.</p> <p>Абрамович Д. І. Києво-Печерський патерик.-К., 1931. Архиепископ Ігор Ісіченко. Аскетична література Київської Руси.-Харків:Акта, 2005. Архиепископ Ігор Ісіченко. Києво-Печерський патерик у літературному процесі кінця XVI-</p>		

10 тижд. 2 год.	Кальнофойський та їхні житійні проекти. «Житія Святих» як проект єдності й суверенності української церкви: від задуму до здійснення. Східні й західні джерела Житій Святих Дмитрія Туптала у контексті обстоювати автономії власних церковних структур.	<i>Лекція</i>	початку XVIII ст. в Україні. Вид. друге. Харків, «Акта».2015. Пачовський Теоктист. «Книга Житій Святих» Дмитра Тупталенка-Ростовського. Публ. Д. Сироїд / Дмитро Туптало у світі українського бароко. Львівська медієвістика, вип. 1.-Львів:Апріорі, 2007.-С.221-266. Сироїд Дарія. Дмитрій Туптало і Петро Скарга крізь призму житія Сави Освяченого. Українське літературознавство.Вип.77.Львів,2013. С.307-314.		
11 тижд. 2 год	Історія написання й дослідження «Житій Святих» Дмитрія Туптала. Жанрові різновиди житійних текстів. Характер стильової парадигми. Еволюція агіографічного канону у Четьх Мінеях Дмитрія Туптала. Міфологема книги в процесі становлення житійної традиції. Святість і письменництво як оновлення фундаментальних паралелей між вчинком і словом	<i>Практ. Заняття</i>	Савченко Ірина. Жанр житія-мартирія у Четьях мінеях Дмитрія Ростовського (Туптала) на прикладі вересневої Мінеї // Сучасний погляд на літературу. Зб. наукових праць. Вип. Київ, 2000. - С.23-35. Савченко Ірина. Жанр «пам'яті» в системі «Четьх Міней» Дмитрія Ростовського (Туптала)/ Дмитро Туптало у світі українського бароко. Львівська медієвістика, вип. 1.-Львів: 2007.-С.15-25. Соболь Валентина.Історія постання «Четьх Міней» у щоденнику Дмитра Туптала// Дмитро Туптало у світі українського бароко. Львівська медієвістика, вип. 1.-Львів:2007.-С.72-87. Сироїд Дарія. Дмитрій Туптало і Петро Скарга крізь призму житія Сави Освяченого. Українське літературознавство.Вип.77.Львів,2013. С.307-314.		
12.тижд. 2 год.	Тема 7. Функціональні аспекти житійного наративу. Житійні мотиви у проповідництві Кирила-Транквіліона Ставровецького та Лазаря Барановича. Українські віршовані житійні версії та їх європейський контекст. Мотиви «мучеництва» в «Перлі многоцінному» Кирила-Транквіліона Ставровецького.	<i>лекція</i>	Журавльова Світлана. «Алфавит собраний, рифмами сложенный...» як явище агіографічної культури українського бароко. Бердянськ,2012, 170 с. У додатках(с.171-237) вірші з названої книги. Матушек Олена. Образи святих у проповідницькому дискурсі Лазаря Барановича/ Олена Матушек. Проповіді Лазаря Барановича в		

<p>13тижд. 2 год.</p>	<p>Порівняльний аналіз старокиївських житійних текстів і барокових житійних версій Києво-Печерського патерика з відповідними сюжетами ЖС Дмитра Туптало</p>	<p><i>Практ. Заняття</i></p>	<p>дискурсі українського бароко.- Харків:Майдан,2013,-С.116-162. Федорак Назар. Борисо-глібський сюжет у «Житіях Святих» Дмитра Туптало/Дмитро Туптало у світі українського бароко, с.50-64. Ушкалов Леонід. Святі Борис і Гліб на сцені театру часів Мазепи (електронна версія)</p> <p>Богуславський Сергій. Українсько-руські пам'ятки XI-XVIII ст.: про князів Бориса та Гліба. Розвідка й тексти. -К., ВУАН, 1928. Абрамович Д. І. Києво-Печерський патерик.-К., 1931. Дмитро Туптало. Життя Святих. У 12-ти книгах. Львів, «Свічадо». 2005 – 2015. У перекладі Дарії Сироїд.</p>		
<p>14 тижд. 3 год.</p>	<p>Тема 8. Модернізація житійного наративу. Житійна версія біографії Григорія Сковороди:учитель-учень – свідок. Житійні мотиви у творчості Тараса Шевченка. Житійні топоси у сприйнятті цінності людського життя.</p>	<p><i>Лекція</i></p>	<p>Михайло Ковалинський.Жизнь Григорія Сковороды//Григорій Сковорода. Повна академічна збірка творів. За ред. проф. Леоніда Ушкалова. Харків, «Майдан». 2010. С.1343-1386. Сироїд Д. “Жизнь Григорія Сковороди” Михайла Ковалинського з погляду житійного канону // Григорій Сковорода: загадковість присутності (Матеріали конференції, присвяченої 280-річчю від дня народження Григорія Сковороди). – Львів, 2005. – С.43-49.</p>		
<p>15 тижд. 2 год.</p>	<p>Новітні мучеництва й блаженства як критерій цінності людського життя Українська концепція святости та проблеми націєтворення. Богословський дискурс Андрея Шептицького, Григорія Лакоти, Йосипа Сліпого, Климентія</p>	<p><i>Практ. заняття</i></p>	<p>Пелікан Ярослав. Исповідник між Сходом і Заходом. Портрет українського Кардинала Йосипа Сліпого. -Львів, 2015. - С.111.Випробувані як золото в горнилі. Кн. 1, 2. - Львів, Місіонер. - 2013,2014. Сліпий Йосип. Спомини. Львів, УКУ, 2017. Маринович Маринович. Митрополит</p>		

	Шептицького.		Андрей Шептицький і принцип «позитивної суми». Львів, вид-во Старого Лева. 2019.		
--	--------------	--	--	--	--